

อะไร ๆ ก็ ‘ซอฟต์พาวเวอร์’

ช่วงเวลา 1-2 ปีที่ผ่านมา ‘ซอฟต์พาวเวอร์’ (soft power) เป็นหนึ่งคำศัพท์ที่ถูกพูดถึงอย่างกว้างขวางทั้งโดยภาครัฐ เอกชน หรือภาคประชาชน ราวกับว่าเป็นวาระใหม่ของนโยบายทางวัฒนธรรมไทย วลียอดนิยม (buzzword) นี้ก็ยังเป็นที่ถกเถียงอยู่ โดยเฉพาะความ(ไม่)เข้าใจของสังคมไทยต่อสิ่งที่เรียกว่า ‘ซอฟต์พาวเวอร์’ ทั้งในระดับบทสนทนาในชีวิตประจำวัน การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน นโยบายพรรคการเมือง และวาระทางนโยบายของภาครัฐ บทความนี้มีเป้าหมายสำคัญในการเปิดพื้นที่ในการสร้างบทสนทนาว่าด้วยสิ่งที่เราพูดกันติดปากว่า ‘ซอฟต์พาวเวอร์’ เริ่มต้นจากการสำรวจแนวคิดและทฤษฎี และนำมาสนทนาร่วมกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม

จักรวาล ‘ซอฟต์พาวเวอร์’ แบบคลาสสิก

“โฆษณาชวนเชื่อที่ดีคือการไม่โฆษณาชวนเชื่อ”¹

วิวาทะดังกล่าวสะท้อนจุดเริ่มต้นของการถกเถียงในแนวคิดซอฟต์พาวเวอร์ นั่นคือบริบทสงครามเย็นที่เต็มไปด้วยการต่อสู้ทางอุดมการณ์ระหว่างโลกทุนนิยมและสังคมนิยม/คอมมิวนิสต์ ผู้ริเริ่มแนวคิดซอฟต์พาวเวอร์ (soft power) คือ Joseph Nye ร่วมกับ Robert Keohane² ที่ใช้มุมมองทางรัฐศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศศึกษาพลวัตของระบอบการเมืองการปกครอง รวมถึงอำนาจของตัวแสดงกลุ่มต่าง ๆ บนเวทีโลก ทั้งรัฐชาติ องค์การระหว่างประเทศ บริษัทข้ามชาติ เอ็นจีโอระหว่างประเทศ เป็นต้น โดยศึกษาผ่านการเมืองการปกครองที่เชื่อมโยงกับนโยบายสาธารณะ ความสัมพันธ์ทางการทูตและกิจการระหว่างประเทศ และการเคลื่อนไหวทางการเมือง (Nye & Keohane, 1977)

สาระสำคัญของข้อเสนอเหล่านั้นคือ การศึกษาความสัมพันธ์ทางอำนาจ (power relations) ภายใต้บริบทปลายสงครามเย็น Nye พยายามชี้ให้เห็นการใช้อำนาจรูปแบบอื่นที่นอกเหนือจากการออกคำสั่งหรือโฆษณาชวนเชื่อเพื่อบีบบังคับให้อีกฝ่ายปฏิบัติตาม หรือที่เรียกว่า ‘ฮาร์ดพาวเวอร์’ (hard power) นั้นหมายถึง การใช้อำนาจที่ปราศจากกำลังทหาร (non-military power) ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรม รสนิยมและความชอบ มุมมองแนวคิด หรือทัศนคติของอีกฝ่ายได้ หรือที่เรียกว่า ‘ซอฟต์พาวเวอร์’ (Nye, 1990a, 1990b)

¹ Joseph S. Nye Jr. (2012, May 8). *China's Soft Power Deficit: To Catch Up, Its Politics Must Unleash the Many Talents of Its Civil Society*. The Wallstreet Journal. <https://www.wsj.com/articles/SB10001424052702304451104577389923098678842>.

² See Robert Keohane & Joseph Nye Jr. (1977). *Power and Interdependence: World Politics in Transition*. Boston, Massachusetts: Little, Brown, and Company.

ซอฟต์แวร์ในทัศนะของ Nye คือ การใช้ทรัพยากรสำคัญ ได้แก่ วัฒนธรรม (culture) คุณค่าทางการเมือง (political values) และนโยบาย (policy) ตัวแสดงหนึ่งอาจมีบทบาทบนเวทีโลกโดยใช้ซอฟต์แวร์โน้มนำให้ตัวแสดงอื่น ๆ ขึ้นชมค่านิยมของตน เลียนแบบวัฒนธรรมของตน และปรารถนาที่จะยกระดับความเจริญรุ่งเรืองของตน โดยไม่จำเป็นต้องใช้อำนาจทางการเมืองและโฆษณาชวนเชื่อมาบีบบังคับ แต่โน้มนำให้เกิดความร่วมมือ (co-opt) การเลียนแบบ หรือปฏิบัติตามโดยสมัครใจ (Nye, 1990b/2004/2011: 84) กระนั้น การแปลคำศัพท์นี้เป็นอีกหนึ่งปัญหาที่ส่งผลต่อการรับรู้และความเข้าใจโดยทั่วไป ผมเห็นด้วยกับข้อเสนอของชานาญ จันทรเรือง (2564) ที่ว่า ‘ซอฟต์แวร์’ ยากที่จะบัญญัติคำศัพท์ภาษาไทย การเลือกใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษอาจสื่อความได้ชัดเจนกว่า³

ก้าว(ไม่)พ้น ‘ซอฟต์แวร์’ แบบไทย ๆ

มีนักวิชาการตั้งข้อสังเกตว่า การทำความเข้าใจซอฟต์แวร์ในสังคมไทยมักจำกัดอยู่เพียงความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ หรือพูดในภาพรวมคือ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (creative economy) โดยเข้าใจ(ไปเอง)ว่าซอฟต์แวร์คือการส่งเสริมทุนทางวัฒนธรรม (cultural capital) ที่สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจผ่านกระบวนการทำวัฒนธรรมให้กลายเป็นสินค้า (commodification of culture) (พีระ เจริญวัฒนกุล, 2561/2565; พิชชากานต์ ช่วงชัย, 2565; พนธกร วรภมร และนณริฎ พิศลยบุตร, 2565) และหลงลืมว่าแท้จริงนั่นคือการใช้อำนาจรูปแบบหนึ่ง (Nye, 2011: 82)

เราจึงควรกลับมาพิจารณาอีกครั้งว่า ซอฟต์แวร์ไม่ใช่เรื่องของวัฒนธรรมเพียงลำพัง แต่เป็นเรื่องการใช้อำนาจผ่านวัฒนธรรมและอำนาจของวัฒนธรรมด้วยตัวของมันเอง ดังนั้น สินค้าทางวัฒนธรรม ผลิตภัณฑ์ การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม หรือการสร้างตราสินค้าทางวัฒนธรรม (cultural branding) นับเป็น ‘เศรษฐกิจสร้างสรรค์’ ที่ใช้ ‘วัฒนธรรม’ หรือ ‘ความสร้างสรรค์’ เป็นทุน ไม่ใช่ซอฟต์แวร์โดยตรง⁴ แต่ตรรกทางวัฒนธรรม (cultural logic) วิธีการหรืออำนาจในการนำวัฒนธรรมบางอย่างมานำเสนอผ่านสินค้าและบริการทางวัฒนธรรม สิ่งนี้ต่างหากอาจเรียกว่าเป็น...ซอฟต์แวร์

ความเข้าใจ(ผิด)ที่ว่า ‘ซอฟต์แวร์’ หมายถึง ‘เศรษฐกิจสร้างสรรค์’ นี้เองที่ทำให้เกิดความเข้าใจซอฟต์แวร์แบบโรแมนติก หลงคิดว่าซอฟต์แวร์คือการใช้วัฒนธรรมในการสร้างความภูมิใจให้กับตนเอง สร้างมิตรภาพและทำให้นานาประเทศได้มองเห็นความดีงาม

³ เช่น อำนาจอ่อน พลังอำนาจแบบอ่อน อำนาจแบบอ่อน อำนาจนุ่ม อำนาจละมุน พลังอำนาจแบบฉลาด อำนาจโน้มนำ อำนาจโน้มน้าว อำนาจนำหน้า อำนาจทางวัฒนธรรม เป็นต้น ซึ่งมีแนวโน้มจะสร้างข้อจำกัดของการรับรู้และเข้าใจเพียงบางมิติเท่านั้น ‘ซอฟต์แวร์’ ในแง่หนึ่งสะท้อนให้เห็นว่าคำศัพท์นี้ควรมีการถกเถียงอย่างเป็นวงกว้างในวงวิชาการและการออกแบบนโยบาย

⁴ หรือที่ พีระ เจริญวัฒนกุล (พฤษภาคม 2565) เรียกว่า ‘วิธีดำเนินการ’ (soft power resources) ในยุทธศาสตร์ soft power

หรือศักยภาพทางวัฒนธรรมบนเวทีโลก หรือมองในมุมมองของผู้ปฏิบัติวัฒนธรรม (cultural practitioners) ก็อาจติดกับดักเศรษฐกิจสร้างสรรค์คือสูตรสำเร็จของซอฟต์แวร์ หากในความเป็นจริงนั้น ซอฟต์แวร์คือการใช้อำนาจรูปแบบหนึ่งและในบางครั้งอาจแฝงด้วยการบีบบังคับ (coercive) หรือการบงการ (manipulative) ได้เช่นกัน⁵ (e.g., Mattern, 2005; Rothman, 2011; Henne, 2022) หมายความว่า เราไม่ควรพิจารณาซอฟต์แวร์ในฐานะขั้วตรงข้ามของฮาร์ดแวร์ แต่ควรพิจารณาว่าซอฟต์แวร์อาจเกิดขึ้นพร้อมกับฮาร์ดแวร์ แต่ในระดับความเข้มข้นหรือวิธีที่แตกต่างหรือสมดุลกัน

นอกจากนี้ Nye ขยายความเพิ่มเติมว่า ซอฟต์แวร์ในเชิงยุทธศาสตร์หรือนโยบาย ไม่ได้ดำเนินการโดยตรงจากรัฐ เนื่องจากทรัพยากรที่ใช้อยู่นอกการควบคุมของรัฐ โดยรัฐจะมีหน้าที่ในการสร้าง 'สภาพแวดล้อม' ที่เอื้อต่อการเกิดความคิดสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และความคิดผ่านการกำหนดนโยบาย รัฐจึงมิใช่ตัวแสดงหลักสนับสนุนวัฒนธรรม แต่เป็นผู้ออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์และใช้วัฒนธรรม นั้นหมายความว่า 'เศรษฐกิจสร้างสรรค์' จะกลายเป็นซอฟต์แวร์ได้ ไม่ใช่เพียงแค่ความคิดสร้างสรรค์ในการแปรเปลี่ยนวัฒนธรรมให้กลายเป็นสินค้า บริการ หรือตราสินค้าเท่านั้น แต่อาจรวมถึงนโยบาย 'สนับสนุน' จากรัฐ เช่น บรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์ (creative ecology) การสนับสนุนเชิงกฎหมาย การเงิน การตลาด หรือการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

ดังนั้น องค์ประกอบสำคัญอีกประการของซอฟต์แวร์คือ การดำเนินนโยบายบนฐานอำนาจทางศีลธรรม (moral authority)⁶ และมีความชอบธรรม (legitimacy) (Nye, 2011: 84; พีระ เจริญวิวัฒนกุล, 2565) ซอฟต์แวร์อาจไม่ใช่สิ่งที่ถูกยอมรับหรือคล้อยตามได้ หากตัวแสดงนั้นขาดความชอบธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล (glocal illegitimate) หากนโยบายหรือการกระทำเหล่านั้นสร้างความขุ่นเคือง (offend) หรือสร้างความแปลกประหลาด (alienate) ผู้อื่น สิ่งนั้นอาจเรียกว่า 'soft disempowerment' (Brannagan & Giulianotti, 2018) ภาพลักษณ์และชื่อเสียงมีส่วนสำคัญไม่มากนักน้อยต่อการยอมรับและคล้อยตามซอฟต์แวร์ของตัวแสดงนั้น ๆ

⁵ ในงานศึกษาด้านรัฐศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมีถกเถียงเพิ่มเติมในประเด็นเรื่องอำนาจของตัวแสดงในระดับข้ามชาติ (transnational) หรือหลากชาติ (multinational) เช่น 'smart power' ที่ผสมระหว่างฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ (ส่วนมากเพื่อประโยชน์ทางการทหาร, 'sharp power' ผ่านการใช้การทูตเชิงบงการ (manipulative diplomatic policies) ในการสร้างอิทธิพลเหนือประเทศเป้าหมาย อาทิ การจัดตั้งสถาบันและสนับสนุนกิจกรรมภาษาและวัฒนธรรมในต่างแดน เช่น British council, Goethe-Institut, Alliance Française, YSEALI, สถาบันขงจื้อ หรือการมอบทุนการศึกษา เป็นต้น และ 'soft disempowerment' ดังที่กล่าวถึงในบทความ

ตัวอย่างหนึ่งที่ได้เห็นได้ชัดคือ การจัดตั้งสถาบันภาษาและวัฒนธรรมในต่างแดน เช่น สถาบันขงจื้อ (Confucius Institute) ในมหาวิทยาลัยของไทย

⁶ คำศัพท์นี้เป็นอีกคำที่ผมมีปัญหา เพราะ 'อำนาจทางศีลธรรม' มีแนวโน้มจะสะท้อนผ่านคุณค่าเชิงศาสนาและความเชื่อ ความดีความชั่ว มากกว่าอำนาจการเมืองในทางโลก (secularism)

ภาพ ภาพยนตร์ไทยที่ไม่ผ่านการเซนเซอร์ด้วยประเด็นศาสนาและความเชื่อ
ที่มา: ขอบสหนัง (นามแฝง) (8 มีนาคม 2566)

ดังเช่นในกรณีของประเทศไทย ปัญหาสำคัญที่จุดรั้งซอฟต์แวร์ไทยคือการขาดการส่งเสริมเสรีภาพในการแสดงออก (freedom of expression) ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างสรรค์ศิลปะหรือนวัตกรรม⁷ แน่แน่นอนว่าสิ่งเหล่านี้ต้องมาจากการส่งเสริมและสนับสนุนโดยภาครัฐ ผ่านการส่งเสริมระบบนิเวศแห่งการสร้างสรรค์ที่มนุษย์ทุกคนมีเสรีภาพในการเสนอความคิดของตน ผมเห็นเพิ่มเติมว่า ‘การขาดแคลนเสรีภาพในการแสดงออก’ ยังจุดรั้งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์หรือเศรษฐกิจสร้างสรรค์ไทยไม่ให้เติบโตได้ด้วยเช่นกัน⁸ สินค้าและ

⁷ กรณีตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือการดำรงอยู่ภายใต้วาทกรรม ‘วัฒนธรรมอันดีงาม’ ทำให้ตัวแสดงต่าง ๆ ในสังคม มุ่งพิทักษ์คุณค่าของวัฒนธรรมที่พวกเขาถือว่าเป็นสิ่งดีงาม ราวกับ ‘ตำรวจวัฒนธรรม’ หรือ ‘ตำรวจศีลธรรม’ ซึ่งอาจจะทำผ่านปฏิบัติการในชีวิตประจำวัน หรือผ่านการหมายและนโยบาย เช่น การตรวจสอบผลผลิตทางวัฒนธรรมที่ขัดต่อศีลธรรมอันดี(ในสายตาของรัฐ) เป็นต้น เช่น การตรวจสอบภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาขัดกับศีลธรรมอันดีในสายตารัฐ การปลดศิลปินแห่งชาติ การตรวจสอบผลงานสร้างสรรค์ของศิลปิน เป็นต้น

⁸ พี่ระ เจริญวัฒนกุล (พฤษภาคม 2565) สำนวจความคิดเห็นต่อแนวคิดทฤษฎีซอฟต์แวร์ไทยของผู้กำหนดนโยบายไทย พบข้อคิดเห็นสำคัญที่ชวนพิจารณา ได้แก่ “อันนี้คือการตีความ Soft Power ในทางวิชาการ แต่ในทางปฏิบัติหาไม่ได้และไม่ใช้สิ่งที่ประเทศขนาดเท่าไทยพึงกระทำ” “แนวคิด Soft Power อาจต้อง

บริการทางวัฒนธรรมของไทยจึงเปรียบเสมือน ‘สินค้าผ่าน QC’ ในสายตารัฐ มากกว่าจะเป็น ผลิตผลของความคิดสร้างสรรค์โดยสมบูรณ์ หรือแม้กระทั่งคุณค่าบางอย่างที่ปรากฏในพื้นที่ สาธารณะก็ต้องเป็นสิ่งที่รัฐมองว่า ‘ดีงาม’ และ ‘ไม่ขัดต่อหลักศีลธรรมอันดี’ กลับกลายเป็นว่า ‘รัฐ’ คือตัวการสำคัญที่คอยกำหนดและบงการว่า อะไร ‘สร้างสรรค์’ และ ‘ขายได้’⁹

วรรณคดี: ‘ซอฟต์แวร์’ ยังต้องไปต่อ

นอกจากการกลับมาทบทวนความแตกต่างระหว่าง ‘เศรษฐกิจสร้างสรรค์’ และ ‘ซอฟต์แวร์’ แล้ว โจทย์ต่อไปที่สังคมไทยควรสนทนาและหาคำตอบร่วมกันคือ **เราจะสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อซอฟต์แวร์ไทยอย่างไร?** ซอฟต์แวร์ไม่ใช่แค่เรื่องการนำ ‘วัฒนธรรม’ มาทำเป็นสินค้าและบริการ หรือการนำไปเสนอบนเวทีโลกแบบดาดู่นั้น นั่นหมายความว่า การมีอยู่ของทรัพยากรทางวัฒนธรรมไม่เพียงพอที่จะด่วน ‘เคลม’ ได้ว่าไทยจะประสบความสำเร็จด้านซอฟต์แวร์ แต่อาจต้องพิจารณาองค์ประกอบหลายส่วนพร้อมกัน ทั้งนโยบายและกฎหมาย (ทั้งตัวบทและการบังคับใช้) สภาพแวดล้อม ภาคส่วนต่าง ๆ ในห่วงโซ่คุณค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ หรือระดับย่อยที่สุดคือ การส่งเสริมพัฒนาทักษะและศักยภาพ ‘ทุนมนุษย์’ เป็นต้น และท้ายที่สุด เราควรย้อนกลับมาพิจารณา ‘ซอฟต์แวร์’ ในฐานะยุทธศาสตร์ (strategy) พิจารณาตั้งแต่ตัวแสดง วิธีการ เป้าหมาย สำคัญที่สุดคือการกลับมาทบทวนว่า ‘ซอฟต์แวร์’ โดยใคร? ... และทำไปเพื่อใคร?

ผู้เขียน

นิณามิล หะยีชะ

นักวิจัย ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

ถูกหนุนด้วยอำนาจทางการทหารถึงจะประสิทธิ์สัมฤทธิ์ผล” “แม้ว่าจะเห็นด้วยกับผู้เขียน แต่ตราบเท่าที่ยังหาคำอื่นที่เหมาะสมไม่ได้ก็จะขอเรียกสิ่งเหล่านี้ (วัฒนธรรม ฯลฯ) ว่า Soft Power ไปเสียก่อน” “สิ่งที่ไทยต้องการคือการขายวัฒนธรรมเพื่อนำเม็ดเงินเข้าประเทศ ไม่ได้หวังผลทางการเมืองอื่นใด” “Soft Power ที่ดีต้องประกอบด้วยเรื่องเล่าหรือ Narrative ด้วย” “การสร้าง Soft Power นั้น การใช้กำลังทหาร Lead by Examples ก็สามารถหวังผลที่ดีได้ด้วย” เป็นต้น ผู้เขียนไม่ได้มีเจตนาโจมตีหรือเห็นแย้งกับความคิดเหล่านี้ เพราะมีหลายประเด็นที่ชวนคิดสืบเนื่อง เช่น ความสัมพันธ์ระหว่าง hard power - soft power, ปัญหาของการนิยามคำศัพท์, เจตนารมณ์ทางการเมืองกับซอฟต์แวร์ เป็นต้น

⁹ สิ่ง ‘ขายได้’ อาจต้องพิจารณาครอบคลุมถึงนโยบายหรือกฎหมายทางเศรษฐกิจของรัฐ เช่น ‘กฎหมายควบคุมสุรา’ เป็นตัวอย่างหนึ่งที่ทำให้เห็นข้อจำกัดในการเติบโตของผู้ผลิตรายย่อยในอุตสาหกรรมสุรา

เอกสารอ้างอิง

- Brannagan, P. M. & Giulianotti, R. (2018). The Soft Power–Soft Disempowerment Nexus: the Case of Qatar. *International Affairs*, 94(5): 1139–1157.
- Hall, T. (2010). Unclear Attraction: A Critical Examination of Soft Power as an Analytical Category. *Chinese Journal of International Politics*, 3(2): 189–211.
- Henne, P. S. (2022). What We Talk About When We Talk About Soft Power. *International Studies Perspectives*, 23(1): 94–111.
- Keohane, R. & Nye, J. S., Jr. (1977). *Power and Interdependence: World Politics in Transition*. Boston, Massachusetts: Little, Brown, and Company.
- Mattern, J. B. (2005). Why 'Soft Power' Isn't So Soft: Representational Force and the Sociolinguistic Construction of Attraction in World Politics. *Millennium: Journal of International Studies*, 3(3): 583–612.
- Nye, J. S., Jr. (1990a). *Bound To Lead: The Changing Nature Of American Power*. New York: Basic Books.
- Nye, J. S., Jr. (1990b). Soft Power. *Foreign Policy*, 80: 153–171.
- Nye, J. S., Jr. (2004). *Soft Power: The Means To Success In World Politics*. New York: Public Affairs.
- Nye, J. S., Jr. (2011). *The Future of Power*. New York: Public Affairs.
- Nye, J. S., Jr. (2012, May 8). *China's Soft Power Deficit: To Catch Up, Its Politics Must Unleash the Many Talents of Its Civil Society*. The Wallstreet Journal. <https://wsj.com/articles/SB10001424052702304451104577389923098678842>.
- Rothman, S. B. (2011). Revising the Soft Power Concept: What Are the Means and Mechanisms of Soft Power? *Journal of Political Power*, 4(1): 49–64.
- ชำนาญ จันทร์เรือง. (28 ตุลาคม 2564). *ชำนาญ จันทร์เรือง: ซอฟต์พาวเวอร์ (soft power) คือ อะไร?*. ประชาไท, <https://prachatai.com/journal/2021/10/95654>.
- พนธกร วรภมร และนณริฎ พิศลยบุตร. (19 เมษายน 2565). *Soft power ไทย เหตุใดจึงยังไม่เวิร์ค*. TDRI. <https://tdri.or.th/2022/04/soft-power-thai/>
- พิชชากานต์ ช่างชัย. (14 มีนาคม 2565). *Soft Power, วัฒนธรรม กับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของไทย*. คิด Creative Thailand. https://creativethailand.org/view/article-read?article_id=33445.
- พีระ เจริญวัฒนกุล. (2561). พินิจแนวคิด Soft Power อย่างจริงจัง: ปัญหาและความเข้าใจผิดในการประยุกต์ใช้แนวคิดนี้ในงานวิชาการไทย. *รัฐศาสตร์นิเทศ*, 4(1-2): 237–277.
- พีระ เจริญวัฒนกุล. (2565). *"ยุทธศาสตร์ Soft Power" ของไทย และความหนักใจในการสร้าง Moral Authority ด้านการต่างประเทศ*. วิเทศปริทัศน์, <https://isc.mfa.go.th/en/content/ยุทธศาสตร์-soft-power-ของไทย?cate=5f204a5928600c531517cb75>.